

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

**Збірник матеріалів
II –ї Всеукраїнської
науково-методичної конференції**

08 - 10 квітня 2020 року, м. Одеса

У збірнику опубліковано матеріали II-Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти», яка проходила 08 - 10 квітня 2020 року на базі Одеської національної академії харчових технологій.

Для педагогічних та науково-педагогічних працівників, докторантів, аспірантів, усіх, хто цікавиться питаннями забезпечення якості вищої освіти.

Рекомендовано до друку Оргкомітетом конференції

Редакційна колегія:

Єгоров Б.В.	- ректор Одеської національної академії харчових технологій, д. т. н., професор (голова редакційної колегії)
Трішин Ф.А.	- проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи, к. т. н., доцент (заступник голови редакційної колегії)
Дец Н.О.	- начальник навчального відділу, к.т.н., доцент
Корнієнко Ю.К.	- директор центру дистанційного навчання, к. ф.-м. н., доцент
Кручек О.А.	- начальник відділу контролю якості та сертифікації, к. т. н., доцент
Мураховський В.Г.	- директор Навчально-методичного центру забезпечення якості вищої освіти, к. ф.-м. н., доцент
Сярова А.С.	- методист Навчально-методичного центру забезпечення якості вищої освіти

Оргкомітет II-Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти» може не поділяти думку учасників. Відповідальність за зміст і достовірність поданого матеріалу несуть учасники.

- програмні засоби для контролю і виміру рівня знань, умінь і навичок;
- електронні тренажери;
- програмні засоби для математичного та імітаційного моделювання;
- програмні засоби лабораторій віддаленого доступу і віртуальних лабораторій;
- інформаційно-пошукові довідкові системи;
- автоматизовані навчальні системи (АНС);
- електронні підручники (ЕП);
- експертні навчальні системи (ЕНС);
- інтелектуальні навчальні системи (ІНС);
- засоби автоматизації професійної діяльності (промислові системи або їх навчальні аналоги).

ВИСНОВКИ. Виходячи з різних критеріїв, можна скласти величезну кількість класифікацій електронних засобів навчання. Але найголовнішим є те, що сучасні комп'ютерні засоби дають нам змогу здійснювати виконання різних цілей за допомогою різноманітних засобів сучасних технологій навчання.

ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ ЗИМОВОГО ДИСТАНЦІЙНОГО МОДУЛЯ 2019-2020 Н. Р.

Ф.А. Трішин, Ю.К. Корнієнко

Важливою та невід'ємною складовою навчального процесу в ОНАХТ вже багато років є дистанційна. У 2019-2020 навчальному році вже в четвертий раз в академії проводився зимовий дистанційний модуль весняного семестру. Термін його проведення цього року 1 лютого - 1 березня 2020 року. Зупинимось на показниках, що характеризують проведення зимового дистанційного модуля.

В даний момент в системі дистанційного навчання (СДН) ОНАХТ зареєстровані всі викладачі-лектори, крім того, асистенти, які технічно допомагають більш досвідченим колегам.

Для допомоги викладачам з приводу створення та супроводження дистанційних курсів нами ще 3 роки тому були розроблені «Методичні рекомендації щодо організації навчання з використанням технологій дистанційного навчання». Ці матеріали були розташовані на інформаційному сайті центру дистанційного навчання ОНАХТ за електронною адресою: <http://dlc.onaft.edu.ua/> та одночасно через відповідальних осіб по кафедрам розповсюджені серед викладачів академії.

Для успішного освоєння студентами дистанційних технологій нами були розроблені «Методичні рекомендації студентам щодо навчання з використанням технологій дистанційного навчання». Ці матеріали також були розміщені на інформаційному сайті центру дистанційного навчання. Підключення студентів певних груп до курсів викладачів робилося, як і раніше, співробітниками центру за поданнями кафедр.

До початку зимового дистанційного модуля кожен викладач-лектор повинен був створити власний курс (курси). Всі зроблені дистанційні курси (їх зараз більше 2000) були розміщені на сайті центру дистанційного навчання ОНАХТ за електронною адресою: <http://moodle.onaft.edu.ua/>. Загальна кількість дистанційних курсів для зимового модуля весняного семестру 2019-2020 н.р. становила 973.

Кожен викладач повинен був до початку зимового модуля визначити об'єм матеріалу, який він виносить на самостійне вивчення у дистанційному режимі. Враховуючи термін проведення модуля (1 місяць), цей об'єм має становити від 15 до 20 % від загального об'єму семестрового матеріалу. Матеріал може включати: 1) декілька лекцій у текстовому чи відео- форматі; 2) посилання на зовнішні ресурси, де розташований певний матеріал у вільному доступі; 3) лабораторні роботи, практичні чи семінарські заняття (залежно від дисципліни, якщо їх можливо виконати поза межами аудиторії); 4) тести або (та) контрольні завдання для перевірки засвоєння вивченого матеріалу; 5) список літератури при вивченні дисципліни; 6) рекомендації, вимоги щодо самостійного вивчення цього матеріалу протягом зимового модуля. При необхідності можливо було наповнення курсу також іншими матеріалами.

Одна дисципліна може мати декілька дистанційних курсів (приклади - Безпека життєдіяльності, Фізика, Вища математика, Іноземна мова, Українська мова за професійним спрямуванням та інші, якщо дисципліна має певні особливості для студентів різних спеціальностей), навпаки, один курс може бути спільним для декількох викладачів (приклади - Технічна мікробіологія, Аналітична хімія, які викладаються на різних спеціальностях).

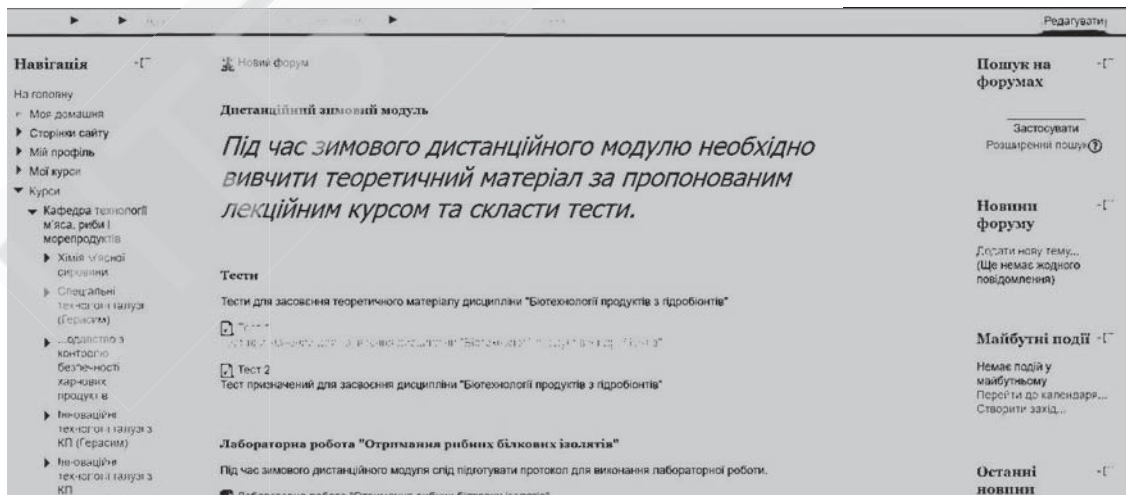

Рисунок 1. Фрагмент дистанційного модуля курсу
«Біотехнології продуктів з гідробіонтів»

Оскільки на сайті центру дистанційного навчання були розміщені повні семестрові курси, в них знаходяться вимоги щодо вивчення певної частини відповідної дисципліни у дистанційному форматі.

На рисунках 1 та 2 показані приклади створених дистанційних курсів «Біотехнології продуктів з гідробіонтів» та «Методологія наукових досліджень» з певними вимогами щодо зимового дистанційного модуля.

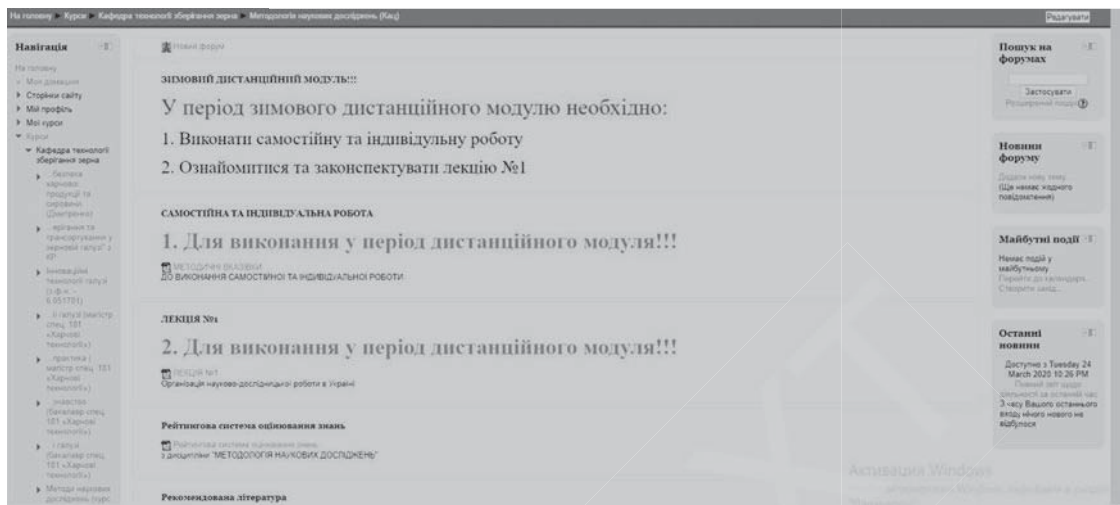

Рисунок 2. Фрагмент дистанційного модуля курсу
«Методологія наукових досліджень»

У дистанційному модулі цього року брали участь ті студенти, які вивчають певні дисципліни у весняному семестрі. Зараз в системі дистанційного навчання зареєстровані всі студенти денної форми навчання (саме на них орієнтований дистанційний модуль) та всі студенти заочної форми навчання. В деканатах була організована процедура передачі реєстраційних даних студентам.

Як вже відмічалось, дистанційна частина весняного семестру почалася 1 лютого та продовжувалася до 1 березня 2020 року. Викладачі працювали online зі студентами. Студенти відвідували дисципліни, до яких вони були підключені. Викладачі-лектори аналізували відвідування, відповідали на запитання як в системі дистанційної навчання, так і (при необхідності) за допомогою електронної пошти. Цього року студенти щоденно відвідували від 200 до 750 дисциплін (рис. 3). Аналіз показав, що всі дистанційні курси відвідувалися, а деякі з дисциплін відносилися до осіннього семестру. Середня кількість відвідуваних дисциплін становила 554 за добу (торік ця кількість становила 640 за добу).

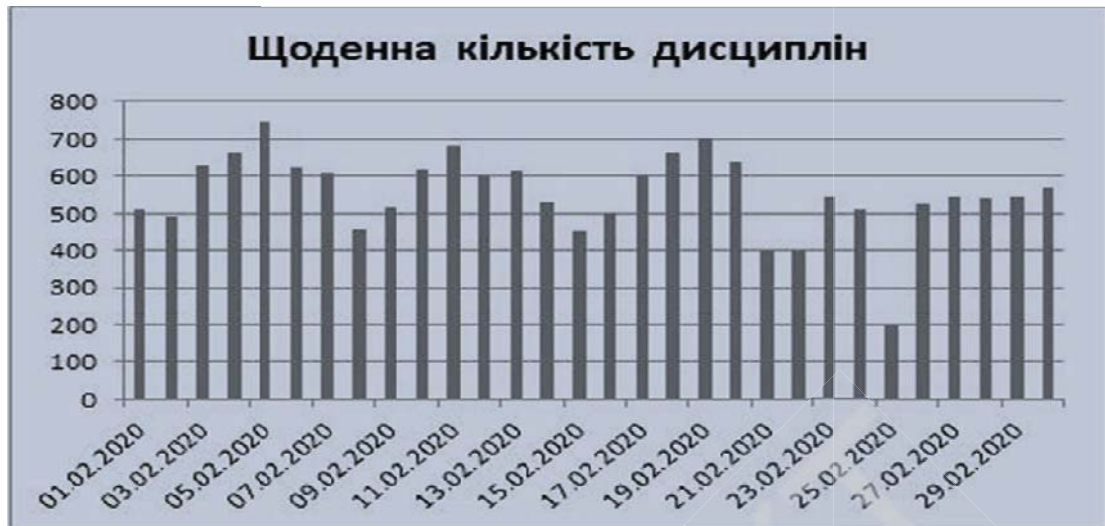

Рисунок 3. Щоденна кількість відвідуваних дисциплін

На рис. 4 показана кількість подій з 1 лютого по 1 березня 2020 року. Що таке кількість подій в системі дистанційного навчання? Вона включає в себе, по-перше, відвідування користувачами окремих курсів (дисциплін), далі, в межах одного курсу виконання різних дій (перегляд, тестування та т. і.), різні заходи на курси протягом доби. За період проведення дистанційного модуля щоденна кількість подій коливалась в межах 10000 - 40000, а середня кількість подій становила 18000 за добу (для порівняння відмітимо, що у 2019 році ця кількість була трохи більшою та становила 19615 за добу).

На рис. 5 показана кількість користувачів, які заходили на сайт щодобово. Щоденно сайт відвідували від 350 до 650 користувачів. Середня кількість користувачів становила 519 за добу (у 2019 році вона становила 579 користувачів за добу).

Рисунок 4. Щоденна кількість подій

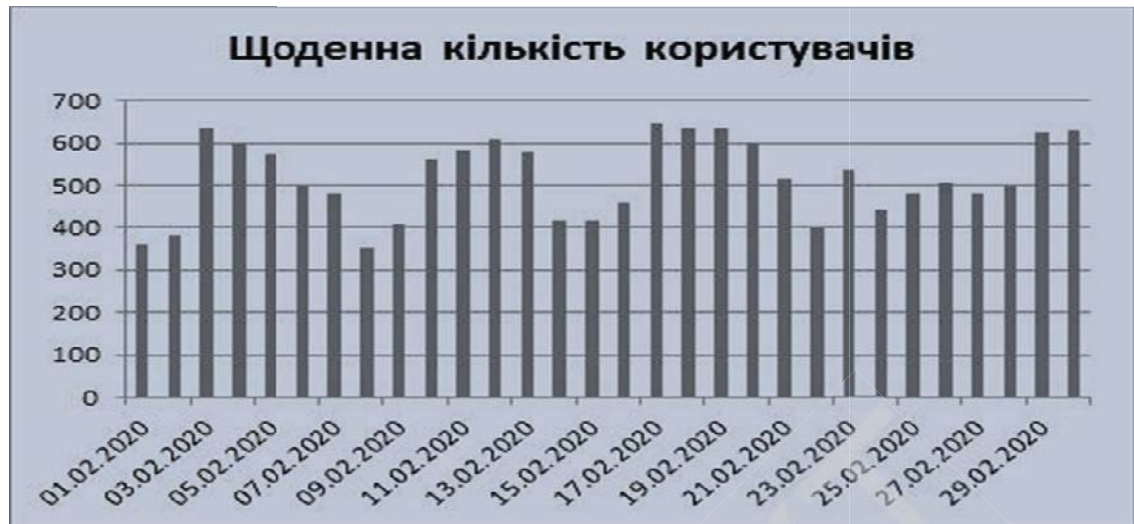

Рисунок 5. Щоденна кількість користувачів

На завершення дистанційної складової весняного семестру обов'язково треба провести контрольні заходи у вигляді online-тестування або виконання певного завдання. Для цього можна використовувати різні засоби, які існують в системі дистанційного навчання, а саме, можливо створити та провести тестування у різноманітних формах (Множинний вибір, Відповідність, Есе) або використовувати такий вид діяльності як «Завдання» з відправленням відповіді у вигляді файлу до системи. На Рис.6 показаний приклад організації у дистанційному курсі тестування під час вивчення дисципліни «Ґрунтознавство».

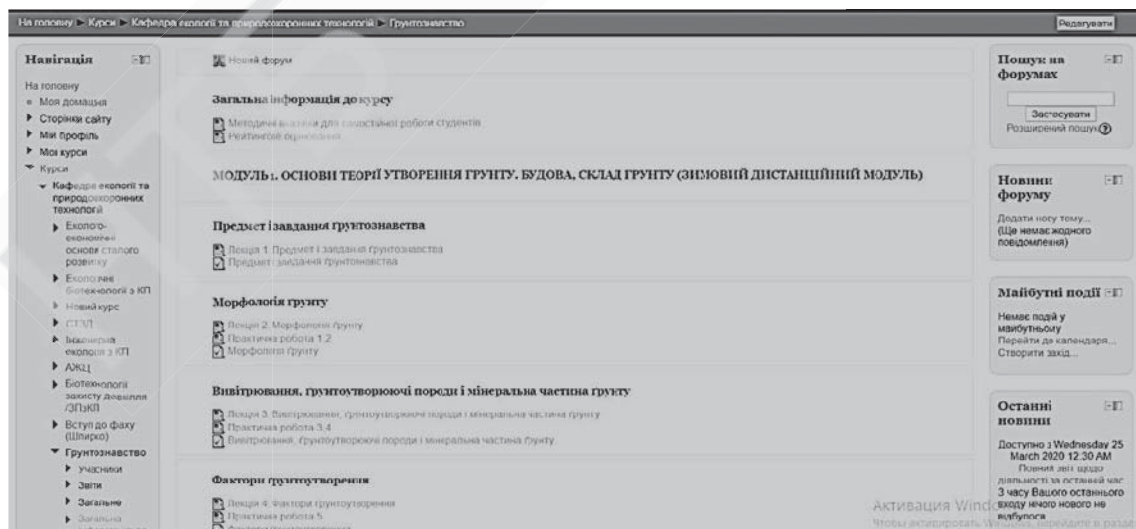

Рисунок 6. Організація тестування в дисципліні «Ґрунтознавство»

Результати проведеного поточного контролю дистанційного модуля, а також дані про активність кожного студента відображаються в журналі оцінок. На рис. 7 наведений фрагмент журналу оцінок в дисципліні «Безпека життєдіяльності».

Прізвище	Ім'я	Електронна пошта	Тест до ЛР ОПГ № 1	Тест до ЛР ОПГ № 2	Тест до ЛР ОПГ № 3
80,00	80,00	80,00	80,00	80,00	80,00
80,00	80,00	80,00	80,00	80,00	80,00
100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00
100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00
100,00	80,00	100,00	100,00	100,00	100,00

Рисунок 7. Фрагмент журналу оцінок в дисципліні «Безпека життєдіяльності»

Загалом треба відмітити, що проведений зимовий дистанційний модуль, який є складовою частиною весняного семестру, вкотре показав свою ефективність при управлінні самостійною роботою студентів та, особливо, контролі над цією діяльністю. Це є дуже важливим фактором для організації систематичного зворотного зв'язку між викладачем та студентом, тобто інтерактивності в навчанні.

ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ МАТЕМАТИЧНОГО МОДЕЛЮВАННЯ ПРИ ЗАПРОВАДЖЕННІ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ У ТЕХНОЛОГІЧНИХ ЗВО

Н.А. Ткаченко, О.П. Чагаровський, Т.Є. Шарахматова

Сучасні принципи освіти, сформульовані ЮНЕСКО, свідчать - «Освіта для всіх» і «Освіта впродовж усього життя». Такий підхід серйозно обмежується практичними і фінансовими можливостями більшості закладів вищої освіти (ЗВО) України.

Дистанційна освіта стала вирішенням для актуальних проблем навчання, збудувавши власні традиції і моделі, які широко впроваджуються в усі етапи отримання знань (від шкільної та вищої, до корпоративного рівня). Широкий розвиток інформаційних і комунікаційних технологій дав такий формі «нові горизонти», дозволив втілити в життя раніше недоступні можливості.

З якими ж проблемами допомагає впоратися дистанційне навчання?

1. Проблема відстані і великих міст.

Звичайно, практично в будь-якому місті є свої школи і ЗВО, однак, найвідоміші заклади, які пропонують дійсно якісну освіту, розташовані в обласних центрах або столиці. В цьому випадку, дистанційна форма навчання або поєднання її з традиційною формою аудиторного навчання - чудова можливість отримати знання, навички та диплом.

З іншого боку, така форма навчання пропонує куди більше, ніж традиційна заочна форма. Крім завдань і навчальних матеріалів, дистанційне

**ПЕРЕЛІК ЗВО УКРАЇНИ, ЩО ВЗЯЛИ УЧАСТЬ
У II-ВСЕУКРАЇНСЬКІЙ НАУКОВО-МЕТОДИЧНІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ**

1. Академія рекреаційних технологій і права, м. Луцьк
2. Бахмутський коледж мистецтв ім. І. Карабиця, м. Бахмут
3. Вищий навчальний комунальний заклад Львівської обласної ради «Львівська медична академія ім. А. Крупинського», м. Львів
4. Вінницький торговельно-економічний інститут Київського національного торговельно-економічного університету, м. Вінниця
5. Горлівський інститут іноземних мов Державного вищого навчального закладу «Донбаський державний педагогічний університет, м. Бахмут
6. Державний заклад «Запорізька медична академія післядипломної освіти Міністерства охорони здоров'я України», м. Запоріжжя
7. ДЗ «Луганський національний університет ім. Т. Шевченка», м. Старобільськ
8. Донецький національний медичний університет, м. Краматорськ
9. Донецький національний медичний університет, м. Кропивницький
10. Донецький національний медичний університет, м. Лиман
11. Донецький національний медичний університет, м. Маріуполь
12. Житомирський торговельно-економічний коледж Київського національного торговельно-економічного університету, м. Житомир
13. Запорізький державний медичний університет, м. Запоріжжя
14. Івано-Франківський національний медичний університет, м. Івано-Франківськ
15. Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу, м. Івано-Франківськ
16. Київський національний торговельно-економічний університет, м. Київ
17. Київський національний університет технологій та дизайну, м. Київ
18. Кременчуцький льотний коледж Харківського національного університету внутрішніх справ, м. Кременчук
19. Луцький національний технічний університет, м. Луцьк
20. Маріупольський державний університет, м. Маріуполь
21. Миколаївський коледж Вищого навчального закладу «Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна», м. Миколаїв
22. Національний університет біоресурсів і природокористування України, м. Київ
23. Національний університет оборони України ім. І. Черняховського, м. Київ
24. Національний університет харчових технологій, м. Київ
25. Національний фармацевтичний університет, м. Харків
26. Одеська державна академія технічного регулювання та якості, м. Одеса
27. Одеський національний політехнічний університет, м. Одеса
28. Одеський національний університет ім. І.І. Мечникова (ОНУ), м. Одеса

- 29.**Полтавський національний педагогічний університет ім. В.Г. Короленка, м. Полтава
- 30.**Східноукраїнський Національний університет ім. В. Даля, м. Сєверодонецьк
- 31.**Тернопільський національний педагогічний університет ім. В. Гнатюка, м. Тернопіль
- 32.**Українська інженерно-педагогічна академія, м. Харків
- 33.**Українська медична стоматологічна академія, м. Полтава
- 34.**Уманський державний педагогічний університет ім. П. Тичини, м. Умань
- 35.**Харківська медична академія післядипломної освіти, м. Харків
- 36.**Харківський національний медичний університет, м. Харків
- 37.**Центральноукраїнський державний педагогічний університет ім. В. Винниченка, м. Кропивницький

Форми організації самостійної роботи студентів з дисципліни «Інформаційні системи і технології обліку»	
Г.Б. Пчелянська, Т.Д. Маркова	455
Науковий гурток як один із методів самостійної роботи студентів	
К.В. Стасюкова, Л.М. Головаченко	457
Проблеми впровадження дистанційної освіти	
О.В. Тарасова	458
Індивідуальне навчально-дослідне завдання як вид позааудиторної самостійної роботи студента	
О.О. Євтушевська	460
Особливості впровадження технологій дистанційного навчання у ВНЗ	
К.І. Оксенюк	461
WEB-QUEST як форма самостійної роботи здобувача	
Н.О. Дец, Л.О. Ланженко, Д.В. Дец	463
Компоненти електронного навчально-методичного комплексу навчальної дисципліни	
В.Ю. Габрусєв, С.В. Мартинюк	464
Електронні засоби навчання	
Г.І. Шатковська, С.І. Літвинчук	467
Особливості проведення зимового дистанційного модуля 2019-2020 н. р.	
Ф.А. Трішин, Ю.К. Корнієнко	469
Перспективи використання математичного моделювання при запровадженні дистанційного навчання у технологічних ЗВО	
Н.А. Ткаченко, О.П. Чагаровський, Т.Є. Шарахматова	474
Методика вивчення студентами курсу «Комп'ютерне моделювання і проектування процесів газотурбінних і компресорних установок»	
В.О. Буданов	476
Особливості використання засобів дистанційного навчання у сфері вищої освіти в умовах пандемії COVID-19 в Україні	
В.Р. Шишлюк	478
Дистанційне навчання як сучасна форма навчання студентів	
І.О. Кустов, А.О. Донець, Ю.Я. Кузьменко	481
Методологія індивідуальних розрахунково - аналітичних завдань, як вагомих складових самостійної роботи студентів	
В.І. Мілованов, В.М. Ярошенко	482
Підвищення якості знань - самостійна робота студентів	
А.С. Паламарчук, С.Д. Патюков, Н.Г. Азарова	485
ВЕБ-інструменти для ефективно організації дистанційного навчання в умовах надзвичайних ситуацій	
А.Д. Солецька	487
Основи організації дистанційного навчання впрофесійній підготовці випускників ВИПУ	
О.В. Дорошенко, Ю.І. Дем'яненко	490
Особливості організації самостійної роботи студентів при вивченні Економічної теорії	
О.О. Криницька, Т.І. Ткачук	492